

Sygn. akt III C 8/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, III Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący:	Asesor sądowy Alicja Przybylska
Protokolant:	Sekretarz sądowy Wioleta Fortuna

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2021 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa **S. M.**

przeciwko **O. L.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej O. L. na rzecz powódki S. M. kwotę 65.000 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 12 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 8.667 zł (osiem tysięcy sześćset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 8/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 lipca 2018 roku S. M. wniosła o zasądzenie od O. L. kwoty 65 000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 12 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu S. M. podniosła, że na podstawie umowy numer (...) z dnia 10 sierpnia 2017 roku (...) Bank Spółka Akcyjna w W. udzieliła jej kredytu gotówkowego w kwocie 65 000 złotych. Środki wypłacone powódce na podstawie tej umowy zostały przeznaczone na potrzeby konsumpcyjne O. L.. W dniu 11 sierpnia 2017 roku powódka, w celu zabezpieczenia spłaty kredytu udzielonego przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W., zawarła z O. L. umowę pożyczki, której przedmiotem była gotówka w kwocie 65 000 złotych. Na podstawie umowy pożyczki O. L. zobowiązała się zwrócić wydaną jej w dniu podpisania umowy kwotę 65 000 złotych oraz koszty udzielenia kredytu w kwotach: 30 554,33 złotych, 10 261,81 złotych i 10 253,25 złotych. Pozwana zobowiązała się do comiesięcznej wpłaty na rzecz powódki co najmniej kwoty odpowiadającej wysokości raty ustalonej w umowie kredytu gotówkowego, z zastrzeżeniem, że całkowita kwota kredytu zostanie spłacona w terminie 10 miesięcy, tj. do dnia 11 czerwca 2018 roku. W okresie od dnia 11 sierpnia 2017 roku do dnia 11 czerwca 2018 roku O. L. zwróciła powódce kwotę 12 260,39 złotych. Dokonane przez pozwaną wpłaty, z uwagi na fakt, że nie określiła ona sposobu ich zaliczenia, zostały zarachowane zgodnie z harmonogramem kredytu na należność odsetkową, a w pozostałej części na opłaty dodatkowe, tj. wymagalną prowizję i proporcjonalnie wymagalną kwotę ubezpieczenia. Do zapłaty pozostała zatem kwota 65 000

złotych stanowiąca kwotę udzielonej pozwanej pożyczki gotówkowej. O. L., pomimo wezwania do zapłaty, nie zwróciła udzielonej jej pożyczki.

W dniu 17 lipca 2018 roku Referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z treścią żądania pozwu (ówczesna sygn. akt III Nc 2947/18).

Pozwana O. L. zaskarżyła nakaz zapłaty sprzeciwem, w którym wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwana zaprzeczyła zasadności żądania pozwu, wskazując, że na podstawie umowy z dnia 11 sierpnia 2017 roku, pożyczona jej została jedynie kwota 30 000 złotych. Na poczet spłaty pożyczki zwróciła pozwanej nie tylko kwotę 12 260,39 złotych. W maju 2018 roku przekazała S. M. kwotę 11 000 euro, a następnie w dniu 7 czerwca 2018 roku przeleżała na jej rachunek bankowy kwotę 18 000 złotych. W związku z powyższym na poczet spłaty pożyczki dokonała wpłat w łącznej kwocie 64 970 złotych. Spłaciła zatem w umówionym terminie udzieloną jej pożyczkę wraz z odsetkami w kwocie 34 970 złotych. Pozwana podniosła nadto, że umowa pożyczki była sprzeczna z przepisem art. 359 k.c., ponieważ S. M. zastrzegła sobie wynagrodzenie w wysokości znacznie przekraczającej dopuszczalne odsetki maksymalne, które w dacie zawarcia umowy wynosiły 10% w stosunku rocznym.

Na skutek prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty stracił moc, zgodnie z przepisem art. 505 § 2 k.p.c. i sprawa została skierowana do rozpoznania na rozprawie.

S. M. podtrzymała żądanie pozwu, wskazując, że wpłaty, o których mowa w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie dotyczyły spłaty pożyczki udzielonej pozwanej na podstawie umowy z dnia 11 sierpnia 2017 roku. Zawarta umowa nie narusza przepisu art. 359 k.c. – powódka nie zastrzegła dla siebie żadnych odsetek, kwoty odsetek wskazanych w umowie wynikają z umowy kredytu konsumpcyjnego zawartej z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w W..

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. M. i O. L. znają się od około 16 lat. S. M. kilkakrotnie udzielała O. L. pożyczek ze środków pochodzących zarówno z jej środków własnych jak i z zaciąganych na ten cel pożyczek w bankach.

Dowód:

- umowa pożyczki z dnia 04.08.2017 r. k. 214 – 217,
- przesłuchanie powódki S. M. w charakterze strony k. 286.

O. L. prowadziła działalność gospodarczą. Z uwagi na fakt, że działalność ta nie przynosiła spodziewanych dochód, zaciągała pożyczki u innych wspólnych znajomych.

W stosunku do O. L. toczą się postępowania egzekucyjne.

Dowód:

- zeznania świadka S. R. k. 219 verte,
- zeznania świadka M. W. k. 219 verte,
- zeznania świadka M. K. k. 259,
- przesłuchanie powódki S. M. w charakterze strony k. 286,
- dokumenty zawarte w aktach komornika sądowego M. P. Km 2608/18,
- dokumenty zawarte w aktach SR Szczecin – Centrum w S. VI Co 2469/18.

W dniu 10 sierpnia 2017 roku S. M. zawarła z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego numer (...), na podstawie którego bank udzielił jej kredytu w kwocie 85 515,06 złotych.

W związku z zawarciem umowy i udzieleniem kredytu kredytobiorca ponosił następujące koszty:

- 1) prowizji bankowej za udzielenie kredytu płatnej jednorazowo w kwocie 10 253,25 złotych,
- 2) składki ubezpieczeniowej z tytułu umowy grupowego ubezpieczenia na wypadek zgonu, całkowitej niezdolności do pracy albo hospitalizacji w wyniku nieszczęśliwego wypadku – „Program ochrony dla kredytu – wariant standardowy” w kwocie 10 261,81 złotych,
- 3) odsetek od kapitału kredytu w kwocie 30 554,33 złotych.

Całkowita kwota kredytu wynosiła 65 000 złotych. Kwota ta została wypłacona S. M. w dniu 11 sierpnia 2017 roku.

Kredyt oprocentowany był w wysokości 9,19%.

Środki pieniężne uzyskane na podstawie tej umowy były przeznaczone na zaspokojenie potrzeb konsumpcyjnych O. L..

Dowód:

- umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) wraz z harmonogramem spłat k. 11 – 14, 21.
- potwierdzenie przelewu kwoty 65 000 zł k. 15, k. 208,
- potwierdzenia przelewów k. 209 – 212,
- zestawienie transakcji k. 213,
- przesłuchanie powódki S. M. w charakterze strony k. 286.

W dniu 11 sierpnia 2017 roku S. M., w celu zabezpieczenia spłaty kredytu udzielonego jej przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W. nr (...) z dnia 10 sierpnia 2017 roku, zawarła z O. L. umowę pożyczki, której przedmiotem była, zgodnie z postanowieniem § 1 ust. 1 umowy, kwota 65 000 złotych plus odsetki, zgodnie z umową kredytową.

Zgodnie z postanowieniem § 3 umowy O. L. zobowiązała się zwrócić pożyczoną jej kwotę wraz z odsetkami w wysokości ustalonej przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W. w umowie kredytu numer (...) z dnia 10 sierpnia 2017 roku oraz kosztami związanymi z udzieleniem tego kredytu, w terminie 10 miesięcy od dnia pobrania pożyczki, tj. do dnia 11 sierpnia 2018 roku.

Kwota 65 000 złotych została przekazana O. L. w dniu podpisania umowy. W treści umowy wskazano, że pożyczkodawca przekazuje pożyczkobiorcy wymienioną kwotę pieniężną, której odbiór pożyczkobiorca kwituje przez podpisanie umowy.

Dowód:

- umowa pożyczki z dnia 11.08.2017 r. k. 10,
- przesłuchanie powódki S. M. w charakterze strony k. 286.

Wpłaty dokonywane przez O. L. na poczet spłaty pożyczki, S. M. wpłacała (...) Bankowi Spółce Akcyjnej w W. na poczet spłaty kredytu numer (...).

Tytułem spłaty I raty S. M. wpłaciła kwotę 1 187,43 złotych.

W dniu 1 października 2017 roku S. M. wpłaciła kwotę 1 385 złotych tytułem II raty.

W dniu 31 października 2017 roku S. M. wpłaciła kwotę 1 385 złotych tytułem III raty.

W dniu 1 marca 2018 roku S. M. wpłaciła kwotę 1 385 złotych tytułem raty.

W dniu 1 czerwca 2018 roku S. M. wpłaciła kwotę 1 380 złotych tytułem raty.

W dniu 1 lipca 2018 roku S. M. wpłaciła kwotę 1 384,12 złotych tytułem raty, pomimo że nie otrzymała na ten cel środków od O. L..

Dowód:

- potwierdzenia wpłat k. 22 – 26,
- przesłuchanie powódki S. M. w charakterze strony k. 286.

W dniu 7 czerwca 2018 roku O. L. przelała na rachunek bankowy S. M. kwotę 18 000 złotych. Kwota ta była przeznaczona na spłatę zobowiązania O. L. wobec S. M. wynikającego z innej umowy pożyczki niż zawarta w dniu 11 sierpnia 2017 roku.

Dowód:

- wyciąg z rachunku bankowego O. L. k. 74 – 75,
- zeznania powódki S. M. w charakterze strony k. 286.

O. L. dokonała na poczet spłaty pożyczki wpłat w łącznej kwocie 12 260,39 złotych. Wpłaty te zostały zarachowane na poczet należności wynikających z umowy kredytu numer (...), tj. odsetek, prowizji i ubezpieczenia.

Dowód:

- przesłuchanie S. M. w charakterze strony k. 286.

Pismem z dnia 28 czerwca 2018 roku S. M. wezwała O. L. do zapłaty kwoty 103 604,39 złotych tytułem zwrotu pożyczki udzielonej jej na podstawie umowy z dnia 11 sierpnia 2017 roku.

Wezwanie do zapłaty okazało się bezskuteczne.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 28.06.2018 r. wraz z potwierdzeniem nadania i wydrukiem ze strony internetowej operatora pocztowego k. 28 – 30.

Sąd rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Powódka wywodzi roszczenie z umowy pożyczki z dnia 11 sierpnia 2017 roku i domaga się zwrotu pożyczonej na jej podstawie kwoty wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po wskazanym w umowie terminie wymagalności pożyczki.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 720 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych

tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pozwana przyznała fakt zawarcia umowy pożyczki, z której powódka wywodzi roszczenie, podniosła natomiast, że kwota udzielonej pożyczki opiewała na 30 000 złotych, a także że pożyczkę tą spłaciła w całości wraz z odsetkami, ponieważ na jej poczet dokonała na rzecz powódki wpłat w łącznej kwocie 64 790 złotych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu wynikającym z przepisu art. 6 k.c., powód jest zobowiązany do wykazania wszystkich okoliczności uzasadniających jego roszczenie tak co do zasady jak i wysokości. Pozwany zaś, który odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Spoczywający na pozwanym obowiązek dowiedzenia okoliczności wskazujących na wygaśnięcie zobowiązania nie może wyprzedzać ciężącego na powodzie obowiązku udowodnienia powództwa.

W niniejszym procesie związanym z wykonaniem łączącej strony umowy, z uwagi na stanowisko strony pozwanej, strona powodowa zobowiązana była zatem udowodnić, stosownie do treści przepisu art. 6 k.c., że strony zawarły umowę pożyczki gotówkowej, której przedmiotem była kwota 65 000 złotych, a także, że przeniosła na pozwaną kwotę udzielonej pożyczki oraz że pozwana nie wywiązała się z obowiązku zwrotu pożyczonej jej kwoty i z tego tytułu powstało zadłużenie w dochodzonej pozwem kwocie.

Strona powodowa wywiązała się z ciężącego na niej obowiązku wykazania faktów, z których wywodzi roszczenie. Nie ulega wątpliwości, że w dniu 10 sierpnia 2017 roku powódka zawarła z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu gotówkowego na cele konsumpcyjne, a z treści jej zeznań w charakterze strony, a także z treści umowy pożyczki zawartej z pozwaną w dniu 11 sierpnia 2017 roku wynika, że środki uzyskane z kredytu bankowego zostały następnie pożyczone pozwaną. Zeznania powódki w tym zakresie znajdują potwierdzenie w odwołaniu się przez strony w § 3 umowy określającym zobowiązanie pożyczkobiorczyni do zwrotu pożyczonej jej kwoty do postanowień umowy kredytu w zakresie wskazanych w jej treści odsetek oraz kosztów udzielenie kredytu. Z treści umowy pożyczki z dnia 11 sierpnia 2017 roku jednoznacznie wynika, że przedmiotem pożyczki była kwota 65 000 złotych, a przedmiot pożyczki został przekazany pozwaną, co pożyczkobiorczyni kwituje przez podpisanie umowy. Umowa została podpisana przez pozwaną, czemu pozwana nie przeczyła. Pozwana wprawdzie przeczyła, aby pożyczona kwota opiewała na 65 000 złotych, jednakże nie zaoferowała żadnego dowodu, który pozwoliłby na podważenie prawdziwości zawartych w umowie zapisów odnoszących się do przedmiotu umowy oraz zapisu, z którego wynika, że pożyczkodawca przekazuje pozwaną wymienioną kwotę pieniężną (tj. 65 000 złotych), której odbiór pozwana kwituje przez podpisanie umowy. W szczególności podstawę odmiennych ustaleń faktycznych w tym zakresie nie mogą stanowić zeznania zawnioskowanych przez pozwaną świadków M. W. i A. W.. Świadkowie nie potwierdzili stanowiska pozwanej w powyższym zakresie. Pozwana natomiast, wezwana celem przesłuchania w charakterze strony, nie stawiała się bez usprawiedliwienia na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2011 roku, wobec czego Sąd postanowił pominąć dowód z jej przesłuchania w charakterze strony.

Zawarta przez strony umowa nie jest sprzeczna z przepisem art. 359 k.c. Przepis ten w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia przez strony umowy pożyczki stanowił, że odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu (§ 1). Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych (§ 2). Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne) (§ 2¹). Jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne (§ 2²). Obowiązek zapłaty przez pozwaną odsetek zastrzeżonych w umowie kredytu zawartej przez powódkę z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w W. wynikał z treści czynności prawnej – umowy pożyczki z dnia 11 sierpnia 2017 roku. Przedmiotowe odsetki, zastrzeżone w

umowie kredytu, miały charakter odsetek stanowiących wynagrodzenie za korzystanie z kapitału banku (odsetki kapitałowe). Ich maksymalna wysokość wynosiła wówczas 10%. Kredyt bankowy oprocentowany był w wysokości 9,19%. Zastrzeżone odsetki kapitałowe nie przekraczały zatem odsetek maksymalnych.

Materiał dowodowy sprawy nie dał również podstaw do ustalenia, że pozwana spłaciła udzieloną jej pożyczkę w kwocie wyższej niż wskazana przez powódkę kwota 12 260,39 złotych. Powódka wyjaśniła które z kwot wskazanych przez pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty otrzymała i z jakiego tytułu i dlaczego nie mogły zostać zaliczone na poczet spłaty pożyczki udzielonej na podstawie umowy z dnia 11 sierpnia 2017 roku. W odniesieniu do kwoty 18 000 złotych powódka wskazała, że została zaliczona na poczet spłaty innej pożyczki udzielonej pozwanej. Z wyciągu z rachunku bankowego pozwanej, w którym zaksięgowano przelew tej kwoty na rachunek powódki, nie wynika tytuł wpłaty. Fakt zaś posiadania przez powódkę w stosunku do pozwanej wierzytelności wynikających z innych umów, potwierdzają świadkowie S. R., M. K. i M. W.. Pozwana, na której spoczywał ciężar dowodu co do faktu zaspokojenia dochodzenia pozwem roszczenia, nie zaoferowała żadnego dowodu, który podważałby wiarygodność zeznań ww. świadków i powódki w charakterze strony co do faktu zawarcia przez strony innych umów pożyczek, które pozwana zobligowana była zwrócić i po części zwracała. Stąd też twierdzenia powódki, poparte zeznaniami ww. świadków uznać należało za wiarygodne.

Strona powodowa wyjaśniła, że dokonane przez pozwaną wpłaty w łącznej kwocie 12 260,39 złotych zarachowała na poczet odsetek oraz kosztów udzielenia kredytu przyznanego jej przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W. na podstawie umowy z dnia 10 sierpnia 2017 roku. Zaliczenie to znajduje oparcie w treści łączącej strony umowy pożyczki. Pozwana zobligowana była do zwrócenia pożyczonej jej kwoty 65 000 złotych wraz odsetkami w wysokości ustalonej przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W. w umowie kredytu numer (...) z dnia 10 sierpnia 2017 roku oraz kosztami związanymi z udzieleniem tego kredytu.

Reasumując powyższe rozważania wskazać należy, że strona powodowa wykazała, że pozwana winna zwrócić jej pożyczoną na podstawie umowy z dnia 11 sierpnia 2017 roku kwotę 65 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 sierpnia 2018 roku.

Sąd uwzględnił zatem powództwo w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 65 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 sierpnia 2018 roku.

Roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego znajduje oparcie w treści art. 359 § 1 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada w opóźnienie jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., sygn. II CK 146/02).

Z treści umowy wynika, że pozwana zobowiązana była do zwrotu pożyczki w terminie do dnia 11 sierpnia 2018 roku i w tym dniu roszczenie z tytułu zwrotu pożyczki stało się wymagalne. Skoro pozwana nie zwróciła pożyczki do dnia 11 sierpnia 2018 roku, od dnia następnego pozostaje w opóźnieniu, co uzasadnia zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 65 000 złotych od dnia 12 sierpnia 2018 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w przepisie art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty te składa się, zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., opłata od pozwu w kwocie 3 250 złotych, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5 400 zł na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata skarbową od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 złotych.

Sygn. akt III C 8/20

S., dnia 18 maja 2021 r.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień.
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki.